

Tilburg University

Surplus geeft inzicht in welvaart

van Damme, E.E.C.

Published in:
Economisch Statistische Berichten

Publication date:
2008

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2008). Surplus geeft inzicht in welvaart. *Economisch Statistische Berichten*, 93(4528), 91-91.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Surplus geeft inzicht in welvaart

Het is belangrijk om positieve van normatieve economische analyse te onderscheiden, en wetenschap van beleid. Wetenschap kan zuiver en waarde vrij zijn, in het beleid moeten compromissen gesloten worden. Gegeven het feit dat economisch inzicht zo veel bij kan dragen aan het verhogen van de welvaart, is de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit economisch inzicht ook zo goed mogelijk gebruikt wordt.

Schöndorffs eerste alinea gaat over de economische wetenschap.

Positieve analyse kan aannemen wat ze wil (hoewel realistische aannames, *ceteris paribus*, te prefereren zijn), en een econoom of burger hoeft niet te oordelen over de behoeften van anderen.

Schöndorffs oordeel dat de economie het oordelen aan de ethiek over moet laten impliceert een inperking van het domein van onze wetenschap, en hierover kan men van mening verschillen.

Economen hebben ook op dit terrein belangwekkends te melden.

Preferenties worden gevormd door markt en ervaring, ze zijn niet stabiel, maar beïnvloedbaar, en daarmee onderzoeksonderwerp voor economen. De welvaartseconomie vormt de gebrekkige scharnier tussen de positieve wetenschap en het beleid. Schöndorff verwijst naar het Pareto-criterium, zonder bij de problemen stil te staan.

Vanuit de wetenschap: hoe de Paretiaanse analyse vorm te geven als de preferenties niet stabiel, zelfzuchtig en materialistisch zijn, maar juist veranderlijk en interdependent? Vanuit het beleid: hoe het beleid vorm te geven als het criterium oneindig veel mogelijkheden openlaat. Schöndorff is boos als ik het begrip consumentensurplus hanteer, maar zou gelukkig zijn als ik over consumentenwelvaart zou spreken. *What's in a name?* Het is meer dan een woordspelletje.

Toegegeven: in beleidsstukken en persberichten spreekt mevrouw Kroes inderdaad over consumentenwelvaart. Bij het nemen van beslissingen moet dit begrip echter geoperationaliseerd worden. De operationalisering loopt via het begrip consumentensurplus. Bij fusiezaken wordt gekeken of, na implementatie van de aangeboden verbintenissen, het surplus stijgt of daalt; alleen in het eerste geval wordt de fusie toegestaan; zie bijvoorbeeld het besluit van de Commissie in de zaak *Ryan Air/Air Lingus* (COMP/M.4439; persbericht IP/07/893 van 27 juni 2007).

De middelbare school is geen universiteit. In het economieonderwijs ligt de nadruk op de economische realiteit, niet op de economische wetenschap. Inzicht in economisch beleid vereist operationalisering van de begrippen uit de economische wetenschap. Aangeven dat de concretisering een benadering is, is prima. De werkelijkheid is altijd ingewikkelder dan het model. Maar niemand is ermee gediend dat de zaak ingewikkelder wordt voorgesteld dan zij is.

Eric van Damme

Hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg

(uit ESB: 8 februari 2008)